

kakvo značenje. I u pretpostavci da je slagač bio ovlašćen na vadjenje, ta ga činjenica ne ovlašćuje da traži naknadu štete na temelju utužene police, jer se, barem kako to slijedi iz presude, ta registracija odnosi na drugu djelatnost, a ne na onu koja je pokrivena policom osiguranja. Iz gornje presude proizlazi da bi, i u slučaju da je slagač bio ovlašćen za vadjenje, osiguratelj bio oslobođen dužnosti naknade štete, jer ta šteta nije nastupila iz djelatnosti koju slagač normalno obavlja nego samo iznimno. Mogao bi se, čini nam se, ovaj problem promatrati i s drugog stajališta, naime s gledišta da li je uobičajeno da se slagačka poduzeća bave i vadjanjem potonulih stvari iz mora i u kojim granicama. Izgleda nam da kod definiranja pojma određene profesionalne djelatnosti treba obuhvatiti sve one poslove koji su za tu djelatnost uobičajeni, bez obzira da li se češće ili rjeđe pojavljuju, jer je poznata činjenica da mnoga profesija ima i takvih poslova koji nesumnjivo spadaju u njen okvir, a koji se prigodice pojavljuju.

Treba pokazati i na stajalište suda u pogledu pokrivanja rizika za čuvanje robe. Sud pravilno smatra da je osiguranjem pokriveno samo ono čuvanje koje je u neposrednoj stvarnoj i vremenskoj vezi s ukrcajem odnosno iskrcajem. Inače ako je u pitanju čuvanje izvan tih granica, radi se o drugoj djelatnosti - uskladištenju. Za uskladištenje je neporno da ono ne spada u okvir slagačeve djelatnosti. Drugo je pitanje da li slagač obavlja i poslove uskladištenja, ali tada se radi o drugoj njegovoj funkciji.

B.J.

APELACIONI SUD, Milano

Presuda od 29.IX 1964.

The Orion Insurance Company,
Ltd. c/a Ditta Mario Ansaldi

Osiguranje tereta - Teret dokaza o uzroku štete - Požar - Osiguranik mora dokazati da je šteta nastala iz rizika koje je osiguratelj pokrio, a ne od isključenih rizika - Kad osiguranik dokaže da je šteta nastala pokrivenim rizikom, samim tim je dokazao da ne postoji uzročna veza između štete i isključenog rizika - Ako je osiguratelj preuzeo rizik požara, samozapaljenje tereta bit će isključeni rizik samo pod pretpostavkom da je požar nastao iz razloga koji se ne mogu pripisati normalnom stanju robe

Osiguranik je sklopio ugovor o osiguranju 140 tona ribljeg brašna koje se moralo prevesti iz luke Callao do Genove. Za vrijeme putovanja teret se zapalio. Budući da

osiguratelj odbija nadoknaditi štetu, osiguranik je protiv njega podigao tužbu. Prvostepeni sud je udovoljio tužbenom zahtjevu, a drugostepeni tu presudu potvrdio. Razlozi drugostepenog suda su, u bitnim crtama, slijedeći:

Osiguratelj se protivi plaćanju osigurarine navodom da je šteta prouzrokovana manom robe ili njenim slabim slaganjem, odnosno nedovoljnim vjetrenjem skladišta, dakle sve iz razloga koji su u polici navedeni kao isključeni rizici. Prvostepeni sud je, prema osigurateljevu stajalištu, pogriješio kad ga je smatrao odgovornim na temelju same dokazane činjenice da je požar nastao, čime je ujedno njega obvezao da dokaže da je šteta nastala od jednog od isključenih rizika. Osiguratelj naprotiv smatra da je osiguranik morao dokazati da šteta nije nastala isključenim rizikom.

Ovaj tužiteljjev prigovor sud nije uvažio. Na temelju načela o tumačenju ugovora proizlazi da je osiguranik dužan dokazati da je šteta nastala od rizika koje je osiguratelj pokrio policom osiguranja, a ne da je nastala iz isključenih rizika. Kad je osiguranik dokazao da je šteta nastala iz rizika koje je osiguratelj pokrio, samim tim je dokazao da ne postoji uzročna veza između štete i isključenog rizika.

Polica osiguranja, među ostalim, navodi da osiguratelj preuzima i rizik požara. Među isključene rizike nije navedeno samozapaljenje. Međutim osiguratelj, pozivajući se na klauzule police, navodi da nije dužan nadoknaditi štetu prouzrokovanu samozapaljenjem, ako je samozapaljenje direktna posljedica isključenih rizika, kao što je mana tereta kao npr. u ovom slučaju nepropisna vlažnost, slabo slaganje, nedovoljno vjetrenje brodskih skladišta itd. U postupku nije utvrđeno da bi se radilo o bilo kojem od ovih razloga. Eksperti koji su pregledali robu utvrdili su da je ona bila u normalnom stanju. I kad bi se dopustilo da je došlo do samozapaljenja tereta, to samozapaljenje ne bi bila posljedica mane robe. Riblje brašno, s obzirom na svoje sastojine, podvrgnuto je samozapaljenju, a ta se opasnost povećava ako roba ne sadrži propisani stupanj vlažnosti. Kad je osiguratelj prihvatio osiguranje ove robe, preuzeo je na sebe i one rizike koji proizlaze iz njenog prirodnog svojstva, što u ovom slučaju znači i rizik samozapaljenja. Jedino u slučaju da bi požar nastao radi toga što roba nije imala svoja normalna svojstva, ovaj rizik ne bi bio pokriven osiguranjem.

/Dir. Mar. 1966, str.42/

B.J.